

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. birželio 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2022 m. gegužės 28 d. paduotu **ieškovo G. K.** kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 13 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 13 d. nutartį (kuria paliktas nepakeistas Šiaulių apylinkės teismo 2021 m. gruodžio 21 d. sprendimas atmesti ieškinį dėl ieškovo atleidimo iš darbo pripažinimo neteisėtu) ir perduoti bylą nagrinėti iš naujo apeliacinės instancijos teismui.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad UAB „Šiaulių chirurginės pagalbos centras“ direktoriaus 2021 m. birželio 28 d. įsakymu ieškovą G. K. už šurkštų darbo drausmės pažeidimą atleido iš rekonstrukcinės-plastinės chirurgijos gydytojo, vaikų chirurgo darbo nuo 2021 m. birželio 28 d., pripažinus, kad ieškovo 2021 m. balandžio 1 d. išduotas siuntimas asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, apmokamoms PSDF biudžeto lėšoms gauti, yra išduotas neteisėtai ir asmens sveikatos priežiūros paslaugos, nesant galiojančio siuntimo dienos chirurgijos paslaugai gauti, suteiktos neteisėtai, dėl ko galimai yra patirta 1061,08 Eur žala (įsakymo 1.1. punktas); pripažinus, kad ieškovas atlikdamas įsakymo 1.1 punkte nurodytą veiką padarė šurkštų darbo drausmės pažeidimą (Darbo kodekso (DK) 58 straipsnio 2 dalies 1 punktas) tyčia padarydamas nusikaltimo požymių turinti veiką (DK 58 straipsnio 3 dalies 5 punktas), bei darbo metu ar darbo vietoje padaryta nusikaltimo požymių turinti veiką (DK 58 straipsnio 3 dalies 6 punktas). Teismas įvertinęs bylos įrodymus nurodė, kad dirbdamas gydytoju ieškovas neteisėtai išdavė pacientui siuntimą dienos chirurgijos paslaugai, apmokamai PSDF biudžeto lėšomis, gauti, neteikęs ambulatorinės gydytojo specialisto konsultacijos ir neišsiaiškinęs, ar pacientas turi pirminės sveikatos priežiūros gydytojo ar gydytojo specialisto siuntimą. Be to, žinodamas, kad pacientui suteikta dienos chirurgijos paslauga yra kompensuojama PSDF biudžeto lėšomis, ieškovas tyčia informavo pacientą, kad paslaugos nėra atlyginamos ir kad pacientas turės susimokėti. Už tą pačią paslaugą susimokėjo ir pats pacientas, ir buvo apmokėta iš PSDF biudžeto.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, įsigaliojęs po šio sprendimo priėmimo (nutarties) priėmimo, taip pat remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, įsigaliojęs po šio sprendimo priėmimo (nutarties) priėmimo, taip pat remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo G. K. kasaciniame skunde išdėstyti tokie argumentai:

1. Prieš priimdamas sprendimą nutraukti darbo sutartį, darbdavys privalo pareikalauti darbuotojo rašytinio paaiškinimo, išskyrus atvejus, kuomet darbuotojas per darbdavio nustatytą protingą laikotarpį šio paaiškinimo nepateikia (DK 58 straipsnio 4 dalis). Panašios pozicijos laikomasi ir kasacinio teismo praktikoje, kurioje nurodoma, jog darbdavio rašte (reikalavime pasiaiškinti) turi būti nurodytas protingas terminas darbuotojui pateikti pasiaiškinimą raštu, padaryti darbo pareigų pažeidimai, dėl kurių darbuotojas turi pateikti paaiškinimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. gruodžio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-551/2007 ir kt.). Darbdavys ieškovui nesuteikė galimybės pateikti pasiaiškinimą, dėl to ieškovas prarado galimybę įgyvendinti savo teisę į gynybą, t. y. išdėstyti savo poziciją dėl galimai padaryto darbo pareigų pažeidimo. Toks darbdavio padarytas pažeidimas, priešingai negu sprendė bylą nagrinėję teismai, negali būti kvalifikuojamas kaip formalus ar mažareikšmis DK 58 straipsnio 4 dalies ir kartu ieškovo teisų pažeidimas.
2. Šurkštų darbo pareigų pažeidimu gali būti laikoma tyčia padaryta turtinė žala darbdaviui ar bandymas tyčia padaryti jam turtinės žalos (DK 58 straipsnio 3 dalies 5 punktas). Ieškovo atleidimo iš darbo metu atsakovas (darbdavys) jokių turtinių praradimų nebuvo patyręs, t. y. 1061,08 Eur (kuriuos teismai įvardijo kaip atsakovo patirtą žalą) PSDF biudžetui buvo perversa jau po darbo sutarties nutraukimo. Teismas neanalizavo, ar ieškovas atliko tyčinius veiksmus, dėl kurių galėjo kilti žala atsakovui.
3. Skundžiamoje nutartyje liko neatsižvelgta į civilinėje byloje Nr. e3K-3-196-313/2022 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išdėstytą poziciją, jog atleidimas iš darbo už veiksmus, kurie turi nusikaltimo požymių, reiškia ne tik darbo santykių pasibaigimą, tačiau gali turėti įtakos darbuotojo būsimai darbinei veiklai, jo reputacijai artimųjų, visuomenės akyse bei sukelti kitų neigiamų padarinių; dėl šių priežasčių tai, kad darbuotojas atliko veiksmus, turinčius vagystės ar bet kokio kito nusikaltimo požymių, privalo būti įrodyta tokiu laipsniu, jog nekiltų jokių pagrįstų abejonių šio fakto egzistavimui.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis

išvados, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas